

Nagyböjt 5. vasárnapja

Iz 43,16-21

„Nézzétek: én valami újat viszek végbe”

„Ezt mondja az Úr, aki utat csinált egykor a tengeren át, és ösvényt a nagy vizekben, aki kivezette a harci szekereket és a lovakat, az egész hatalmas sereget, amely elbukott és nem kelt föl többé, odaveszett és kialudt, mint a mécses lángja. Most már ne arra gondoltok, ami régen történt, és ne a múlt dolgokra figyeljete. Nézzétek: én valami újat viszek végbe, már éppen készülõben van; nem látjátok? Valóban, utat csinálok a pusztában, és ösvényt a járatlan földön. Dicsõíteni fog a mezõ minden vadja, a sakálok és a struccok, mert vizet fakasztok a pusztában, [és folyókat a sivatag földön], hogy inni adjanak népemnek, választottaimnak. A nép, amelyet magamnak alkottam, hirdetni fogja dicsõségemet.”

A választott nép vezetőinek egyik legnagyobb teljesítménye az események folyamatos lejegyzése azért, hogy ne feledjék el, Isten mikor, hogyan segítette meg õket. A vallásoktatás legfontosabb célja volt a nép kollektív emlékezetének meghosszabbítása, hogy újra és újra, az évenkénti ünnepek segítségével átéljék Isten fő csodáját, amelyet népe érdekében tett: az egyiptomi fogságból való kiszabadulást, a Sás-tengeren való átkelést, az egyiptomi harci szekerek pusztításától történõ megmenekülést. E témák a választott nép dalainak legszebb darabjai, amelyeket a zsoltárok imáival és énekkel támogatott emlékezésekkel énekeltek minden szombaton. Mindez egyfajta múltba való fordulást is jelentett. A jelen elõl a múltba menekültek, és csak a szépre, az isteni segítségre emlékeztek. De a múltba forduló gondolkodás negatív következménye volt, hogy az Isten és tettei is a régmúlthoz tartoztak. Az Isten tehát a babiloni fogságban élõ nép számára az õsök legendás hõségévé változott, aki a jelenben elvesztette hatását.

A fogság prófétája, aki Izajás iskolájához tartozott és amit Deutero-Izajásnak szoktak nevezni a szakértõk, azon fáradozik, hogy a múltba révedõ csüggedt népet felrázza és elhitesse velük, hogy ami a múltban megtörtént az a jelenben vagy a jövőben is megtörténhet. Ezt a programot készíti elõ a próféta a költõi felszólításával: *„Nézzétek: én valami újat viszek végbe, már éppen készülõben van; nem látjátok?”* (19.v.). A figyelmet a jövőre irányítja. A jövőre figyel és azt jelenti: reménykedni, azt jelenti

lélekben készülni az új szabadulásra. Arra akarja figyelmeztetni honfitársait, hogy a választott népnek nem az a feladata, hogy egyszerűen a múltba révedjen, hanem az is, hogy az Isten dicsőségét hirdesse. Ez pedig azt jelenti, hogy elfogadja: Isten nemcsak az ősatyákkal tett nagy dolgokat, hanem vele is képes, csak követni kell őt. Ebben a kissé megromlott szövegű próféciaiban Jahve Izrael hőse lesz, a nép pedig ennek a hősnek hűséges követője, szolgálja. Egyben előrevetíti az egész emberiség számára érkező megváltást is, amely nemcsak a választott nép számára szóló esemény lesz. Az 1Pt 2,9–10 mintha ezt a prófétai igehirdetést ismételné meg a keresztény hallgatóság előtt: *„Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből meghívott benneteket csodálatos világosságára. Ti valamikor nem voltatok nép, most pedig Isten népe vagytok; régen nem nyertetek kegyelmet, most pedig irgalomra találtatok.”* Alexandriai Cirill kommentárjában Pált tekinti annak a személynak, aki megértette ennek a próféciaának a lényegét, és a pogányokat Isten ígéjével igyekezett egyetlen néppé szervezni, Isten új népévé tenni.

A zsidó és a keresztény kultúra óriási vallási irodalmat termelt. A katolikus teológia és irodalom talán kevesek számára ismert gazdag kulturális értékhalommal rendelkezik. Az egyik magatartás lehet ennek az értékeknek az őrzése, megszólaltatása. Aki velük igazán kapcsolatba kerül, annak mindig rabul ejti a szívét. Ugyanis a modern, szematikus kultúrájánál sokkal gazdagabb, szívet melengető, érzésekkel teli kultúráról van szó. Az egyházi énekkincs és művészeti kincs, a szentek életének, csodálatos krónikáinak őrzése, felelevenítése mégis a múltba való fordulást jelenti csupán. Ilyenkor gyakran elfelejtik azt, hogy valaha ez a kultúra a jelen terméke volt. Az a vallásosság azért élt, hogy létrehozza ezt az értékes kultúrát. Kár lenne feladni e célt. Nem jelentené a múltból való tanulást az, ha elbizonytalanodnánk és lemondanánk, hogy a jelen vallási kultúráját is éppoly gazdaggá és értékesé tegyük, mint az elmúlt korok tették a magukét. Jézus nem a múlthoz, hanem a jelenhez tartozik. Isten új népének aktív társadalmi és kulturális programmal kell rendelkeznie.